

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 04/2024

WALNE ZGROMADZENIE ZIR 4

TURNUSY REHABILITACYJNE
DLA DZIECI ROLNIKÓW W 2024 ROKU 17

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

**Kredyt WŁASNY HEKTAR
na zakup ziemi**

**• okres kredytowania do 15 lat
• kredyt do 800 000 zł**

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:
NOWOGARD, MASZEWO, LOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPnica

www.bsgoleniow.pl

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Prezes Zarządu ZIR – Andrzej Karbowy,
Wiceprezes Zarządu ZIR – Mirosław Ignaszak
Członkowie Zarządu ZIR – Danuta Lebioda, Władysław Bieniek, Jerzy Kopaszewski (†)
Delegat do KRIR – Waław Klukowski

Zajmujemy się w szczególności:

- bezpłatnym doradztwem prawnym;
- działalnością szkoleniową;
- zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
- działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
- pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
- doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
- współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
- działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
- doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
- promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
- działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72 • e-mail: izba@zir.pl

www.zir.pl

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14 • e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

Jesteśmy w trakcie bardzo intensywnych protestów, spotkań oraz rozmów również z Premierem RP. Jednak problem trzech głównych postulatów pozostaje nierozwiązany

- zatrzymania napływu artykułów rolno – spożywczych spoza Unii Europejskiej
- Zielony Ład
- ochrona rodzimej produkcji zwierzęcej.

Ponadto szukamy akceptacji i poparcia propozycji rozwiązań rolników w celu utrzymania produkcji rolnej. Wierzę, że wystarczy nam wszystkim wytrwałości w dążeniu do realizacji naszych postulatów.

Zachęcam do lektury celem zapoznania się z innymi ważnymi wydarzeniami.

Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Spis treści

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ	4
POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR	4
WALNE ZGROMADZENIE ZIR	4
POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH	6
INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH	14
INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI	16
INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	17
TURNUSY REHABILITACYJNE DLA DZIECI ROLNIKÓW W 2024 ROKU	17
KONKURS W FORMIE KRZYŻÓWKI "BHP W ROLNICTWIE"	18

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR

Dnia 19 kwietnia 2024 r. w siedzibie Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej odbyło się posiedzenie Zarządu ZIR, które rozpoczęło od minuty ciszy w hołdzie wieloletniemu działaczowi struktur ZIR, członkowi Zarządu ZIR panu Jerzemu Kopaszewskiemu.

W pierwszej części spotkania omówiono dokumenty związane z organizacją zbliżającego się Walnego Zgromadzenia ZIR, które zaplanowane jest na 23 kwietnia br., przede wszystkim przedyskutowano kwestie związane z przygotowanymi projektami uchwał z wykonania budżetu za 2023 rok oraz projektem budżetu na 2024 rok. Podsumowano zorganizowane przed Wal-

nym Zgromadzenie posiedzenia komisji budżetowej, rewizyjnej oraz komisji ds. Rodzin z Obszarów Wiejskich, a także zapoznano się z propozycjami zmian do budżetu złożonymi przez powyższe komisje.

W drugiej części posiedzenia Zarząd zapoznał się z zapisami zamieszczonymi w projekcie rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sprawie rekompensat dla producentów zbóż. W projekcie rozporządzenia zapisano, że pomoc będzie wypłacana wyłącznie do zboża

sprzedanego w okresie od 1 stycznia do 31 maja 2024 r., co pozbawia skorzystania z pomocy rolników, którzy sprzedali zboże po żniwach. Uwzględniona powinna być także sprzedaż od sierpnia br. Pomoc powinni dostać również rolnicy, którzy sprzedali plony rzepaku i gryki, ponieważ te uprawy również osiągały niską cenę.

Na zakończenie Zarząd zapoznał się z bieżącą korespondencją, która wpłynęła do Biura Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej oraz przyjął do realizacji wnioski z posiedzeń Rad Powiatowych, a także podjął 2 uchwały w sprawie organizacji Pikników finansowanych z Funduszu Promocji.

WALNE ZGROMADZENIE ZIR

W dniu 23 kwietnia 2024 r. odbyło się II Walne Zgromadzenie Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej VIII kadencji, które rozpoczęło od minuty ciszy w hołdzie wieloletniemu działaczowi struktur ZIR, członkowi Zarządu ZIR obecnej kadencji panu Jerzemu Kopaszewskiemu.

Prezes ZIR pan Andrzej Karbowy na wstępie powitał obecnych członków Walnego Zgromadzenia, mecenasa Piotra Mazuro oraz pracowników Biura ZIR, po czym dokonał oficjalnego otwarcia obrad.

W części organizacyjnej zgromadzeni jednogłośnie przyjęli proponowany porządek obrad wraz ze zgłoszoną przez pana Jerzego Mariaka zmianą oraz regulamin obrad, po czym zostały wybrane komisje: 1. Mandatowo-Skrutacyjna, w skład której weszli: pan Rafał Wandachowicz – Przewodniczący, pan Tomasz Mikołajewski i pan Tomasz Sikorski oraz 2. Uchwał i Wniosków w składzie: pan Stanisław Baliński – Przewodniczący, pan Waclaw Gojlik – Sekretarz i pan Andrzej Szmuc – Członek. Następnie Przewodniczący komisji odczytał protokół, stwierdzając ważność II Walnego Zgromadzenia Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, a wraz z tym możliwość podejmowania uchwał. Na zakończenie części organizacyjnej odbyła się dyskusja w związku z wnioskiem pana Jerzego Mariaka o udostępnienie informacji publicznej dotyczącej przepisów regulujących funkcjonowanie organów izb rolniczych oraz schematu organizacyjnego Biura ZIR. Poruszono również temat związany z kompetencjami Zarządu i Walnego Zgromadzenia biorąc pod uwagę kwestię uchwalenia budżetu na rok bieżący. Zgodnie z art. 19 pkt. 2 ustawy o IR do właściwości zarządu należą wszystkie sprawy izby niezastrzeżone ustawą lub statutem dla innych organów, a w szczególności m.in.: opracowywanie projektów

budżetu wraz z planem finansowym. Wskazując zapisy §82 pkt. 2 Statutu ZIR budżet uchwalany jest przez Walne Zgromadzenie na rok kalendarzowy, natomiast §83 pkt. 4 Statutu

mówi, że do czasu uchwalenia budżetu przez Walne Zgromadzenie podstawą gospodarki budżetowej jest projekt budżetu (provisorium budżetowe) przedstawione przez Zarząd Walnemu Zgromadzeniu.

W części problemowej Przewodnicząca komisji budżetowej pani Krystyna Grega i Przewodnicząca komisji rewizyjnej pani Anna Rydzkowska przedstawiły sprawozdania z prac tych komisji. Prezes ZIR poinformował, że sprawozdanie z prac Zarządu przesłane zostało do wszystkich członków WZ za pośrednictwem poczty tradycyjnej, po czym rozpoczęto dyskusję na temat aktualnej, dramatycznej sytuacji jaka ma miejsce w naszym polskim rolnictwie. Zachodniopomorski samorząd rolniczy przyczyny takiego stanu upatruje m.in. w niekontrolowanym imporcie zbóż, kukurydzy i rzepaku, spadkiem cen skupu mleka oraz mocnym wzroście cen środków do produkcji rolnej (nawozy, środki ochrony roślin). Zwrócono uwagę, na to, że rolnicy są w nie najlepszej kondycji finansowej, czego dają m.in. wyraz podczas protestów, których główną przyczyną jest obecna sytuacja ekonomiczna produkcji rolnej. Zdaniem samorządu rolniczego Rząd RP powinien uporządkować ogólną politykę rządu, w taki sposób, aby zapewnić rolnikom możliwość sprzedaży produktów po cenach pozwalających na przywrócenie opłacalności produkcji rolnej. Potrzebne są przede wszystkim zmiany mające na celu zabezpieczenie interesów rolników, a pomoc rządowa musi najpierw obejmować uregulowanie rynków i ustabilizowanie wszystkich cen.

Biorąc pod uwagę całą sytuację należy podkreślić, że Zarząd ZIR w dalszym ciągu będzie podejmował wszelkie czynności zmierzające do wyegzekwowania rozwiązań jak najbardziej przyjaznych dla rolników.

W dalszej części członkowie Walnego Zgromadzenia rozmawiali również na temat projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w którym zawarte są zapisy dotyczące dopłat do zbóż. Z rozporządzenia wynika, iż będzie to pomoc w postaci dopłaty do hektara, a nie do tony sprzedanego zboża, a także że pomoc będzie wypłacana wyłącznie do zboża sprzedanego w okresie od 1 stycznia do 31 maja 2024 r. Członkowie Walnego Zgromadzenia wnioskuje, aby wydłużyć okres sprzedaży zboża, tak aby nie pozbawiać pomocy rolników, którzy sprzedali zboże po żniwach.

W części uchwałodawczej posiedzenia członkowie Walnego Zgromadzenia poddali pod głosowanie następujące uchwały:

1. Uchwała Nr II/01/2024 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej za 2023 rok,
  2. Uchwała Nr II/02/2024 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2023 rok,
  3. Uchwała Nr II/03/2024 w sprawie udzielenia absolutorium dla Zarządu za 2023 rok,
  4. Uchwała Nr II/04/2024 w sprawie uchwalenia budżetu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej na 2024 rok,
- Wszystkie Uchwały zostały przyjęte.

Następnie przewodniczący Komisji Uchwał i Wniosków pan Stanisław Baliński odczytał protokół, w którym podał do wiadomości, że na II Walnym Zgromadzeniu ZIR VII kadencji członkowie złożyli 11 wniosków formalnych do dalszej realizacji przez Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej oraz Biuro Izby.

Na zakończenie Prezes pan Andrzej Karbowy podziękował wszystkim członkom Walnego Zgromadzenia za czynny udział oraz merytoryczną dyskusję.

POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH

Dnia 25 marca br. odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR powiatu Drawsko Pomorskie, które otworzył przewodniczący pan Stanisław Baliński. Zgodnie z porządkiem obrad powitał przybyłych na spotkanie gości, radę i rolników.

Pierwszym tematem jaki omawiano był powrót ziemi do zasobu – ile ziemi wróciło do zasobu i w jaki sposób ją rozdysponowano? Rolnicy pytali głównie o zasób w gminie Kalisz Pomorski.

Pan Dyrektor KOWR Marek Gil wyjaśnił, że ziemia będzie rozdysponowana w przetargach ofertowych na dzierżawy, a część przeznaczona na tworzenie OPR –ów, działki będą wynosiły około 20 ha, również w gminie Drawsko Pomorskie będzie do rozdysponowania 760 ha.

Rolnicy zadawali pytania dotyczące punktacji przy przetargach ofertowych. Najwięcej zastrzeżeń budzą punkty za ubezpieczenie w KRUS.

Bardzo dokładnie wyjaśnił ten problem Pan Prezes ZIR Andrzej Karbowy twierdząc, że warto przeanalizować również te pozostałe punkty bez KRUS. Poinformował, że to Rada Społeczna decyduje w jaki sposób mają być rozdysponowane punkty.

Pan Wojciech Malec – członek Rady Społecznej poprosił o propozycję rolników, żeby przedstawić je na posiedzeniu Rady Społecznej KOWR.

Z-ca Dyrektora KOWR poinformował, że KOWR przygotowuje swoje propozycje dotyczące punktacji przy przetargach ofertowych.

Pan Prezes ZIR Andrzej Karbowy spytał o szczegóły i zasady tworzenia OPR-ów. Stwierdził, że członkowie Izby Rolniczej będą czynnie uczestniczyć w konsultacjach dotyczących tworzenia OPR.

Kolejne pytanie z sali dotyczyło naliczania czynszu dzierżawnego – Pan Dyrektor KOWR poinformował, że jest przygotowywane nowe rozporządzenie dotyczące naliczania czynszu dzierżawnego.

Przedstawiciel KOWR wyjaśnił również w jaki sposób i jakie dokumenty muszą złożyć rolnicy ubiegający się o ulgi w związku ze stratami jakie ponieśli w wyniku suszy w naliczaniu czynszu. Poinformował, że oprócz faktury należy

złożyć oświadczenie ile rolnik ma wykorzystanych środków w ramach pomocy de minimis.

W KOWR straty suszowe dotyczą tylko produkcji roślinnej.

Pan Wojciech Malec poprosił przedstawicieli KOWR o spotkanie z rolnikami podczas restrukturyzacji gruntów przed podziałem geodezyjnym.

Następnie omówiono kolejny temat spotkania dotyczący realizacji dopłat realizowanych przez ARiMR za 2023 oraz jakie płatności będą w 2024 roku i wytyczne dotyczące suszy za 2023 rok.

Pan Dyrektor ARiMR szczegółowo omówił dopłaty jakie będą realizowane w 2024 roku również te dotyczące ekoschematów. Płatność powierzchniowa jest już realizowana natomiast zwierzęca będzie realizowana od 12 kwietnia. Jest przygotowany projekt rozporządzenia dotyczący naboru wniosków na dopłaty do tony zbóż. Do końca czerwca będzie koniec realizacji kampanii wniosków do dopłat do zbóż.

Pan Wojciech Malec zadał pytanie dotyczące zmiany klasyfikacji gruntów – komunikat podczas wypełniania wniosku w aplikacji eWniosekPlus po 5 latach zadeklarowany na działce TUZ – trawy na gruntach ornych automatycznie następuje zmiana klasyfikacji z gruntu ornego na TUZ.

Odpowiedzi udzielił Pan Kierownik BP ARiMR Złocieniec, że najlepiej po 4 latach przeorać i zrobić inną mieszankę.

Obecny na sali Pan Starosta powiatu drawskiego podziękował za bardzo dobrą współpracę ze środowiskiem rolniczym.

28 marca br. odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR powiatu kołobrzeskiego.

Spotkanie otworzyła przewodnicząca pani Krystyna Grega. Powitała gości, rolników oraz członków Rady Powiatowej i zaproponowała następujący porządek obrad:

1. Realizacja dopłat obszarowych i ekoschematów za 2023 rok. Dopłaty do kukurydzy. Informacja o złożonych wnioskach dotyczących szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe (suszę i nawalne deszcze) w 2023r. – sposób naliczania i planowane terminy wypłaty ARiMR.
2. Aktualna sytuacja w rozdysponowaniu gruntów w powiecie kołobrzeskim – dzierżawa, sprzedaż – KOWR
3. Szkody łowieckie, w tym wyrządzone przez gatunki chronione – PZŁ, RDOŚ.
4. Lokalne partnerstwo wodne – RZGW.
5. Szkolenia dla rolników – PZDR Kołobrzeg.
6. Sprawy ogólne – dyskusja.

Następnie głos zabrał pan Dyrektor KOWR Marek Gil –

przedstawił sytuację rozdysponowania gruntów w powiecie kołobrzeskim dotycząca dzierżawy i sprzedaży. Rolnicy pytali na jakim etapie jest sprawa przejęcia gruntów po byłym dzierżawcy w miejscowości Trzynie i kiedy mogą spodziewać się rozdysponowania tych gruntów we wtórnej restrukturyzacji. Pan Dyrektor wyjaśnił, że sprawa jest w sądzie. Następne pytanie dotyczyło kryterium (punkty za KRUS). Teraz to kryterium jest obowiązujące, ponieważ nie ma decyzji Rady Społecznej o zmianie.

Pan Dyrektor wyjaśnił również w jaki sposób można ubiegać się o umorzenie czynszu dzierżawnego z KOWR. Pani Danuta Lebioda Członkini Zarządu ZIR przekazała, że przy ubieganiu się o umorzenie czynszu dzierżawnego straty z protokołu sumują się i są to środki w ramach pomocy de minimis.

Pytania z sali dotyczyły również wiatraków – czy będą sankcje za nie wyrażenie zgody na lokalizację wiatraków – dotyczy dzierżawy z KOWR.

W spotkaniu również uczestniczył Pan Wójt Siemyśla podziękował za zaproszenie, przekazał również, że Samorządy czekają na zmianę ustawy dotyczącą odległości zabudowań od wiatraków – plany zagospodarowania przestrzennego.

Pani Przewodnicząca zabierając głos przedstawiła kolejne problemy:

- zwierzęta chronione – żurawie, żubry, bobry,
- problem z czyszczeniem rzek i rowów.

Pan Dyrektor Dariusz Tracz – Wody Polskie stwierdził, że bobry przynoszą ogromne straty i rolnikom i Wodom Polskim – są to ogromne wydatki na naprawę. Zaproponował tworzenie Spółek Wodnych. Zadeklarował pomoc i wyjaśnił procedury jej założenia. Rolnicy pytali dlaczego w „Naturze 2000” nie można udroźnić Parsęty – leżą drzewa – potrzebna zgoda RDOŚ.

Następnie głos zabrał przedstawiciel BP ARiMR w Siemyślu szczegółowo omawiając realizację dopłat obszarowych za 2023 rok i do kukurydzy. Przedstawił informację dotyczącą wniosków złożonych w ramach szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe w 2023 roku – ile wniosków wpłynęło do ARiMR, sposób naliczania i planowane terminy wypłat.

Pan Lech Bany odniósł się do kwestii naliczania pomocy suszowej za 2023 rok – rozporządzenie mówi o dopłatach do strat suszowych w gospodarstwie powyżej 30%, później czytamy, że tylko do działek powyżej 30%, pomimo ogólnej straty powyżej 30% w gospodarstwie. W odpowiedzi Pani Danuta Lebioda przekazała, że Zarząd ZIR wystąpił z wnioskiem o wyjaśnienie tego zapisu, jak również o objęcie wszystkich rolników pomocą suszową.

W dniu 28 marca 2024r. o godz. 10:00 w Świetlicy Wiejskiej w Reptowie odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR w Stargardzie. Gośćmi na spotkaniu byli przedstawiciele Terenowego Oddziału KOWR, przedstawiciele ARiMR p. Agnieszka Skrzypczak i p. Michał Bociarski, p. Bogdan Jaroszek przedstawiciel ZODR w Barzkowicach, p. Paweł Więtkowski Kierownik KRUS OT w Stargardzie, Z-ca Dyrektora ZIR p. Paweł Chyt oraz Delegat do KRIR p. Waław Klukowski.

Na wstępie Przewodniczący Rady Powiatowej ZIR w Stargardzie p. Tomasz Sikorski podziękował za przybycie i powitał zebranych członków rady oraz zaproszonych gości.

Zaproponowany porządek posiedzenia to:

1. ARiMR:
  - Realizacja dopłat bezpośrednich za rok 2023 (ekoschematy – ugorowanie, zazielenienie) zmiany w płatnościach bezpośrednich w roku 2024.
2. KOWR:
  - Planowane rozdysponowanie gruntów w powiecie stargardzkim,
  - Dzierżawa ziemi rolnej od KOWR
  - jak jest naliczany czynsz dzierżawny?

Pani Danuta Lebioda przekazała, że Zarząd ZIR wnioskował również, aby dla gospodarstw posiadających hodowlę były wydawane dwie oddzielne decyzje: na produkcję roślinną jedną, a drugą na produkcję zwierzęcą.

Pani Kierownik PZDR w Kołobrzegu omówiła kwestie wypełniania tegorocznych wniosków o dopłaty. Poinformowała, że brak jest rozporządzenia i nie należy spieszyć się z wypełnianiem wniosków powyżej 10 ha. Przekazała również informacje o terminach szkoleń jakie będzie prowadził PZDR. Wszyscy rolnicy którzy prowadzą produkcję zwierzęcą będą musieli mieć obowiązkowo szkolenie z dobrostanu.

3. KRUS:
  - najnowsze zmiany w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników,
  - omówienie przepisów dot. ubezpieczenia KRUS,
  - emerytury – KRUS/ZUS
4. Omówienie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne w związku z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Kobylanka w obrębach Motaniec, Kobylanka, Reptowo.

Członkowie rady powiatowej jednogłośnie zatwierdzili program posiedzenia. Na spotkaniu obecni byli również zainteresowani rolnicy.

Jako pierwsza głos zabrała pani Agnieszka Skrzypczak i p. Michał Bociarski przedstawiciele ARiMR. Poruszono temat związany z realizacją płatności obszarowych za 2023 rok oraz zmian w zasadach przyznawania tych płatności w tym roku, pamiętając, że wnioski o przyznanie dopłat wraz z załącznikami są przyjmowane do 15 maja 2024 r.

Tradycyjnie dokumenty będzie można dostarczyć również po tym terminie, ale za każdy roboczy dzień opóźnienia płatność zostanie pomniejszona o 1 procent.

Kolejnym tematem były rozmowy dotyczące gruntów rolnych w powiecie stargardzkim. Na początku przedstawicielka KOWR przedstawiła wstępną propozycję dotyczącą wtórnej restrukturyzacji oraz zapoznała obecnych z gruntami, jakie w najbliższym czasie będą do rozdysponowania na terenie powiatu stargardzkiego. Rozmawiano także na temat czynszów dzierżawnych oraz o warunkach ich umorzenia, a także o propozycji zmiany 6 kryterium ofert pisemnych w przetargach ograniczonych na dzierżawę – ubezpieczenie w KRUS. Wspomniano również o zasadach wykupu dzierżawionych

gruntów oraz o średnich cenach gruntów i średnich czynszach dzierżawnych na terenie powiatu stargardzkiego. Na zakończenie tematu przedstawiciele KOWR odpowiadali na pytania zadawane przez członków rady, które dotyczyły m.in.: czynszu dzierżawnego, przeprowadzania procesu restrukturyzacji gruntów.

Następnie p. Paweł Więckowski Kierownik KRUS OT w Stargardzie przedstawił bieżące informacje. Wyjaśnił, że prowadzenie gospodarstwa rolnego nie stanowi przeszkody do założenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Dokonując wpisu do CEIDG, rolnik może kontynuować podleganie ubezpieczeniom społecznym w rolniczej kasie ubezpieczeniowej pod pewnymi warunkami. Jeżeli jednak nie zostaną one spełnione, to wyłączenie z KRUS

będzie oznaczało konieczność zgłoszenia się w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

W drugiej części spotkania p. Wacław Klukowski Delegat do KRIR omówił spotkanie, które odbyło się w Jasionce z udziałem przedstawicieli polskiej oraz międzynarodowej polityki poruszane są najbardziej aktualne zagadnienia dot. perspektyw rolnictwa w Unii Europejskiej. Konferencji towarzyszą prezentacje nowoczesnych rozwiązań dla rolnictwa oraz panele tematyczne z udziałem ekspertów, naukowców, producentów oraz dostawców najnowszych technologii w sektorze rolniczym.

Na zakończenie posiedzenia pan Tomasz Sikorski podziękował za przybycie wszystkim osobą uczestniczącym w posiedzeniu.

Kolejnym tematem były rozmowy dotyczące gruntów rolnych w powiecie białogardzkim. Na początku przedstawiciel KOWR przedstawił wstępną propozycję dotyczącą wtórnej restrukturyzacji oraz zapoznała obecnych z gruntami, jakie w najbliższym czasie będą do rozdysponowania w gminach Karlino i Tychowo. Rozmawiano także na temat czynszów dzierżawnych oraz o warunkach jego umorzenia, a także o propozycji zmiany 6 kryterium ofert pisemnych w przetargach ograniczonych na dzierżawę – ubezpieczenie w KRUS. Wspomniano również o zasadach wykupu dzierżawionych gruntów oraz o średnich cenach gruntów i średnich czynszach dzierżawnych na terenie powiatu białogardzkiego.

Ponadto poruszono temat związany z realizacją płatności obszarowych za 2023 rok oraz zmian w zasadach przyznawania tych płatności w tym roku, pamiętając, że wnioski o przyznanie

dopłat wraz z załącznikami są przyjmowane do 15 maja 2024 r. Tradycyjnie dokumenty będzie można dostarczyć również po tym terminie, ale za każdy roboczy dzień opóźnienia płatność zostanie pomniejszona o 1 procent.

Malechowo, 3.04.2024 r. Posiedzenie Rady Powiatowej rozpoczęła przewodnicząca PR Paweł Jędrzejewski witając zaproszonych.

Przedstawił porządek obrad:

1. Prezentacja nowych przedstawicieli instytucji rolniczych powiatu sławieńskiego.
2. Omówienie protestów rolniczych.
3. Szkolenie dla rolników dotyczące w 2024 roku realizowanych przez ARiMR – PZDR
4. Szkody łowieckie w powiecie sławieńskim.
5. Sprawy ogólne.

Pan przewodniczący poprosił o zabranie głosu zaproszonych gości z poszczególnych instytucji. Około rolniczych

Jako pierwszy zabrał głos p. Kierownik BP ARiMR. Szczegółowo zaprezentował realizację dopłat w powiecie sławieńskim z płatnością za kukurydzę. Poprosił o wstrzymanie się ze składaniem wniosków o płatności dla gospodarstw powyżej 10 ha – nie jest przygotowana aplikacja.

Następnie zabrał głos p. Dyrektor OR KRUS – przekazał, że na terenie powiatu sławieńskiego będzie otwarty punkt informacyjny w którym raz na dwa tygodnie będzie pełniony dyżur przez pracownika KRUS. Zapowiedział z informatyzowanie KRUS. Rolnicy pytali o świadczenie dla sołtysów, którzy pełnili tę funkcję 2 lata, a brakuje im 1 lub kilka dni aby je otrzymać. Spyta-

W dniu 3 kwietnia br. odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR powiatu polickiego, którego uczestnikami oprócz członków rady byli również przedstawiciele: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ZOR Szczecin, Wód Polskich, a także pan Nikodem Sielski przedstawiciel rolników przy szacowaniu szkód łowieckich oraz Prezes ZIR.

Posiedzenie od przywitania rozpoczął przewodniczący pan Marek Szczepankiewicz, po czym członkowie rady powiatowej jednogłośnie zatwierdzili program posiedzenia i protokół z ostatniego posiedzenia.

Następnie głos zabrała pani Joanna Rosińska z ARiMR, która poinformowała obecnych o wypłacie zaliczek dopłat bezpośrednich, które zostały już w dużej części wypłacone. Do rozpatrzenia zostały głównie wnioski gospodarstw, które podlegają kontroli. Agencja rozpoczęła wypłatę środków

Nawiązano także do rolniczych protestów, które dnia 4 kwietnia br. mają przybrać inną formę niż dotychczas, tym razem będą to pikety pod biurami posłów, senatorów i europosłów bez względu na przynależność partyj-

li, czy będą poprawki do ustawy żeby była kadencja, a nie dni.

Pan Dyrektor KRUS na zakończenie swojej wypowiedzi poprosił żeby rolnicy brali udział w konkursach organizowanych przez KRUS.

Przedstawiciel WIORIN – u poinformował zebranych rolników, że ARiMR nie może przeprowadzać kontroli środków używanych w rolnictwie robi to WIORIN. Podał trzy obowiązujące rzeczy które są kontrolowane:

1. Szkolenie chemiczne – ukończone
2. Badanie opryskiwacza – raz na trzy lata, nowy na 5 lat
3. Prowadzenie ewidencji środków ochrony – odpowiedni środek wpisany z symbolem i datą

Następnie zabrał głos p. Przewodniczący prosząc p. Dyrektora KOWR o wy-

jaśnienie w jaki sposób rolnicy mogą ubiegać się o umorzenie czynszów dzierżawnych. Pan Dyrektor wyjaśnił, że należy złożyć wniosek do KOWR i każdy wniosek będzie rozpatrzony indywidualnie. Tego typu umorzenia umorzenia są naliczane proporcjonalnie do poziomu strat w gospodarstwie (już 15%) ze wszystkich zjawisk atmosferycznych.

Następne pytanie Pana Przewodniczącego dotyczyło rekultywacji gruntów dzierżawionych z KOWR – u np. po wycince drzew – są to ogromne koszty żeby przywrócić ziemię do użytku.

Następnie Rada omówiła protesty rolnicze, szkody łowieckie. Na terenie powiatu sławieńskiego jest dużo żurawi, gęsi które powodują dużo strat, żeby uzyskać zgodę na strażenie należy zwrócić się do Wojewody.

z tytułu naboru wniosków dotyczących pomocy suszowej. Dodatkowo odpowiedziała na pytania członków rady.

W kolejnej części głos zabrał pan Paweł Madej z Wód Polskich, który poinformował zebranych, że na terenie powiatu polickiego aktywna nie jest żadna spółka wodna, tym samym zachęcił do zakładania spółek wodnych, które kompleksowo zajmują się tematyką wody na terenie swojego działania. W przypadkach kiedy, nie ma na danym terenie działającej spółki wodnej, za urządzenia wodne odpowiada właściciel gruntu, na którym są one położone. Poruszono także tematykę uczestniczenia przedstawicieli wód polskich na etapie tworzenia studiów i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminach. Wiele uwagi poświęcono również problematyce obecnych, na terenie naszego województwa, poniemieckich urządzeń drenarskich.

Następnie w tematyce szkód łowieckich głos zabrał pan Nikodem Sielski. Niestety w spotkaniu nie uczestniczył żaden przedstawiciel PZŁ ze Szczecina. Pan Nikodem Sielski przedstawił najczęściej spotykane problemy przy szacowaniach szkód łowieckich. W dyskusji uczestniczył także Prezes ZIR. Podczas rozmów dużo uwagi poświęcono kwestii złych uregulowań prawnych w tym zakresie. Rada Powiatowa złożyła wniosek do Zarządu o dalsze podejmowanie działań mających na celu poprawę pozycji producenta rolnego przy szacowaniach szkód spowodowanych przez zwierzynę łowną.

Na koniec spotkania, odnosząc się do obecnej trudnej sytuacji w rolnictwie i aktualnie trwającego protestu rolników, Prezes ZIR przedstawił przebieg spotkań, które odbyły się w Jasionce, gdzie podjęto rozmowy ze stroną rządową.

W dniu 4 kwietnia br. w Starostwie Powiatowym w Kamieniu Pomorskim odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR powiatu kamieńskiego. W spotkaniu wzięli udział zaproszeni goście, między innymi: pan Józef Malec – Starosta kamieński, panie: Magdalena Demkowska – kierownik BP ARiMR w Golczewie, Urszula Skinder oraz Marta Sobczak, pan Przemysław Kośmider – KOWR, pan Władysław Bieniek – Członek Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Pan Andrzej Caban – przewodniczący Rady Powiatowej rozpoczął obrady od powitania wszystkich zgromadzonych, po czym oddał głos przedstawicielce ARiMR pani Magdalenie Demkowskiej, która rozpoczęła od najważniejszych zmian w dopłatach za rok 2024. Wśród których są zmiany: dotyczące warunkowości norm GAEC, w zakresie płatności dla młodych rolników, w zakresie płatności związanych z produkcją zwierzęcą, w zasadach przyznawania dopłat spółdzielniom, w zakresie ekoschematów obszarowych, w zakresie interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych, w zakresie interwencji rolnictwo ekologiczne, w zakresie interwencji leśnych i zadrzewieniowych, w zakresie płatności ONW.

Następnym omawianym tematem było omówienie stanu realizacji, poinformowano iż od 15 marca br. można się starać o przyznanie dopłat bezpośrednich i obszarowych ramach kampanii 2024. O wsparcie po raz kolejny można się ubiegać wyłącznie za pomocą internetowej aplikacji eWnioskiPlus, dostępnej na PUE. Wnioski o przyznanie dopłat wraz z załącznikami są przyjmowane do 15 maja 2024 r. Tradycyjnie dokumenty będzie można dostarczyć również po tym terminie, ale za każdy

roboczy dzień opóźnienia płatność zostanie pomniejszona o 1 proc.

Kolejnym tematem było omówienie zasobu gruntów rolnych do rozdysponowania w powiecie kamieńskim na rok 2024, który przedstawił przedstawiciel KOWR pan Przemysław Kośmider. Na terenie powiatu do rozdysponowania było 10.500 ha, z czego 9200 ha rozdysponowano w dzierżawie, natomiast obecnie zostało 1300 ha. Obecnie przygotowywanych w procedurze przetargowej jest 410 ha. Najwięcej gruntów jest na terenie gm. Kamień Pomorski oraz gm. Świerżno. Jeśli chodzi o przedłużenie umów, to w tym roku planowana jest restrukturyzacja 290 ha. Przypomniana została informacja, że od 30 kwietnia 2016 r., sprzedaż nieruchomości, ich części oraz udziałów we współwłasności nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa została wstrzymana, za wyjątkiem m.in.: nieruchomości rolnych o powierzchni do 2 ha. Jednakże, w przypadkach uzasadnionych względami społeczno-gospodarczymi, Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, na wniosek Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, może wyrazić zgodę na sprzedaż nieruchomości rolnych

powyżej 2 ha. W następnej kolejności rozmawiano na temat rozwijania gospodarstw przez młodych rolników, a także o funkcjonowaniu Rad Społecznych przy KOWR. Na zakończenie tematu związanego z KOWR kamieński przedstawiciele ZIR ponownie zgłosili chęć organizacji spotkania rolników i dzierżawców powiatu z przedstawicielami KOWR. W powyższej sprawie chęć pomocy zadeklarował również pan Starosta, który poprosił o to, aby nie było podziału wśród rolników, żeby mówili jednym głosem.

Kolejno dyskutowano na temat protestów rolników, w których również brali czynny udział przedstawiciele kamieńskiej rady powiatowej. Pan Władysław Bieniek – członek Zarządu ZIR przekazał informację, że właśnie dnia 4 kwietnia br. w czasie trwania spotkania protesty przybrały inną formę niż dotychczas, tym razem są to pikety pod biurami posłów i senatorów, ponieważ postulaty rolników w większości nie zostały zrealizowane.

Na zakończenie członkowie rady powiatowej porozmawiali na temat aktualnej sytuacji w rolnictwie, po czym przewodniczący pan Andrzej Caban podziękował wszystkim za merytoryczne spotkanie i za przybycie.

Dnia 12 kwietnia br. w Urzędzie Gminy Świdwin odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR powiatu świdwińskiego.

Spotkanie otworzył Przewodniczący pan Władysław Bieniek witając gości oraz członków Rady.

Przedstawił porządek obrad:

1. Otwarcie obrad i powitanie gości.
2. ARiMR – zmiany w Zielonym Ładzie, przedstawienie realizacji dopłat bezpośrednich za 2023 rok, dopłaty do kukurydzy oraz realizacja wniosków kłeskowych.
3. KOWR – zasób gruntów rolnych do rozdysponowania w powiecie świdwińskim na 2024 rok.
4. Sprawy różne, dyskusja i wolne wnioski.
5. Zakończenie obrad.

W spotkaniu uczestniczył Pan Marek Gil Dyrektor KOWR oraz pracownicy panowie: Piotr Chmielowicz i Piotr Bibro, którzy przedstawili stan zasobu w powiecie świdwińskim, a także udzielili szczegółowych odpowiedzi na zadawane przez rolników pytania.

Następnie stan realizacji wniosków zaprezentował przedstawiciel ARiMR. Przekazał, że 88% zostało wydanych decyzji, złożonych jest 431 wniosków suszowych, wydano ¼ decyzji. Uczulił, aby prowadzić w ekoschematach prawidłowo rejestrację zabiegów.

Spotkanie zakończyło się dyskusją dotyczącą problemów związanych z obecną sytuacją w rolnictwie.

W dniu 4 kwietnia 2024 r. w Świątlicy Wiejskiej w Lucinie (gmina Przelevice) odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR powiatu pyrzyckiego. Gośćmi na spotkaniu byli: pan Mieczysław Mularczyk Wójt Gminy Przelevice, pani Jolanta Zięcina-Pędziwiatr z KOWR, pani Monika Burda-Głowacka z ARiMR oraz pan Tomasz Olech Prezes Zarządu Okręgowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego w Szczecinie i pan Marcin Szariakowicz z Cukrowni Kluczewo.

Posiedzenie od powitania gości oraz członków rady rozpoczął przewodniczący pan Waław Klukowski.

W pierwszej części spotkania głos zabrał Wójt Gminy Przelevice, który odniósł się do kwestii stawki podatku rolnego. Gmina oblicza podatek na podstawie średniej ceny skupu żyta obowiązującej w okresie 11 miesięcy poprzedzających kwartał przed rokiem podatkowym. Gmina Przelevice przyjęła średnią cenę skupu żyta wskazaną przez GUS tj. 89,63 zł. za 1 dt. Podczas dyskusji rolnicy wskazywali na brak rozmów ze stroną samorządową odnośnie możliwości obniżenia stawki podatku, tak jak uczyniły to gminy ościennie. Co istotne, przy przyjęciu stawki wskazanej przez GUS, gmina nie ma obowiązku zasięgnięcia opinii izby rolniczej odnośnie ustalania stawki podatku. Druga część rozmów z Wójtem Gminy była poświęcona sprawie ogłoszonego – przez gminę przetargu na dzierżawę nieruchomości z obrębu Przywodzie o łącz-

nej powierzchni 751 ha. Izba Rolnicza poparła wniosek rolników o podział tak dużej nieruchomości, aby umożliwić wydzierżawienie gruntów większej liczbie chętnych rolników. Wójt Gminy Przelevice przedstawił argumenty jakie stały za decyzją o niedzieleniu przedmiotowej nieruchomości. Nieruchomość ta została wydzierżawiona jednemu podmiotowi.

Następnie Przewodniczący oddał głos przedstawicielowi Cukrowni Kluczewo, który przekazał informacje dotyczące minionej kampanii. W toku dyskusji poruszono wiele kwestii dotyczących uprawy buraka cukrowego. Przedstawiciel Cukrowni wraz z panem Prezesem ZPBC w Szczecinie odpowiadali na liczne pytania z sali dotyczące m.in. odbioru i jakości nasion, możliwość zwiększenia limitów, płatności za nadwyżki i inne.

W kolejnej części głos zabrała pani Jolanta Zięcina-Pędziwiatr z KOWR. Przekazała bieżące informacje na temat dzierżawy i sprzedaży gruntów będących w zasobie KOWR OT w Szczecinie na terenie powiatu pyrzyckiego. Przedstawiła harmonogram planowanych przetargów i rozdysponowania gruntów rolnych znajdujących się na terenie powiatu pyrzyckiego i gmin ościennych. Poruszono także kwestie zmiany naliczania czynszu dzierżawnego, ponieważ ostatnio wprowadzona zmiana w tym zakresie okazała się bardzo niekorzystna dla rolników.

Następnie głos zabrała pani Monika Burda-Głowacka z ARiMR, która poinformowała obecnych o wypłacie zaliczek dopłat bezpośrednich, które zostały już w dużej części wypłacone. Do rozpatrzenia zostały głównie wnioski gospodarstw, które podlegają kontroli. Agencja rozpoczęła wypłatę środków z tytułu naboru wniosków dotyczących pomocy suszowej. Dodatkowo odpowiedziała na pytania członków rady.

Na koniec spotkania odczytano stanowisko KRIR ws. protestu rolników.

Dnia 16 kwietnia br. w Urzędzie Gminy w Radowie Małym odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR powiatu łobeskiego. Wśród gości znaleźli się przedstawiciele: KOWR – pani Justyna Jakubowicz-Dziduch – Dyrektor OT Szczecin oraz panowie: Andrzej Baczyński i Jacek Bodnar, ZODR – pan Dawid Adamski – Dyrektor, pan Andrzej Karbowy – Prezes ZIR i pan Władysław Bieniek – członek Zarządu ZIR.

Spotkanie otworzył przewodniczący RP Łobez pan Tomasz Mikołajewski witając gości oraz członków rady.

Zaproponowany porządek posiedzenia to:

1. Realizacja dopłat bezpośrednich. Omówienie przebiegu wypłat środków z pomocy suszowej, ekoschematów i pozostałych płatności (stan na dzień 16.04.br.) – ARiMR.
2. Planowane nabory inwestycyjne – modernizacja – ARiMR.
3. Przebieg restrukturyzacji gruntów rolnych w powiecie łobeskim, planowane przetargi – KOWR.
4. Spotkania z rolnikami, szkolenia – ZODR Barzkowice.
5. Dyskusja.

Jako pierwszy został omówiony temat związany z gruntami rolnymi w powiecie łobeskim. Na początku pani Justyna Jakubowicz-Dziduch Dyrektorka KOWR OT Szczecin zapoznała obecnych z gruntami, jakie w najbliższym czasie będą do rozdysponowania na terenie powiatu, informując, iż na tym terenie wolna powierzchnia wynosi 2948 ha, po czym przedstawiła wstępne propozycje dotyczące wtórnych restrukturyzacji. Następnie przedstawiciel Sekcji Zamiejscowej w Nowogardzie pan Jacek Bodnar poinformował obecnych o wygasających umowach, które zakończyć się mają w roku 2024/2025. Poruszono temat związany z wyrażeniem opinii samorządu rolniczego (IR) w sprawie rozdysponowania gruntów ZWRSP. Opini

nie te zasięgane są w celu dokonania rozpoznania występowania na danym terenie zapotrzebowania na grunty rolne przez okolicznych rolników indywidualnych zainteresowanych powiększeniem swoich gospodarstw rodzinnych. Zwrócono uwagę, że w pismach kierowanych do ZIR, KOWR tylko prosi o udzielenie informacji na temat zapotrzebowania na grunty rolne zgłaszane do ZIR oraz jej struktur terenowych przez rolników indywidualnych prowadzących gospodarstwa rodzinne położone na konkretnych gminach. Zdaniem samorządu rolniczego brak jest podstawowych informacji dotyczących m.in.: numeru działki, obrębu, powierzchni, dlatego też należałoby to uzupełnić, aby możliwe było szybkie określenie potencjalnej możliwości zbycia czy wydzierżawienia danej nieruchomości na rzecz miejscowych rolników. Rozmawiano także na temat czynszów dzierżawnych oraz o warunkach jego umorzenia, a także o zasadach wykupu dzierżawionych gruntów. Na zakończenie tematów związanych z KOWR jego przedstawiciele odpowiadali na pytania tutejszych rolników dotyczących indywidualnych kwestii.

Następnie Dyrektor ZODR pan Dawid Adamski przedstawił obecnym harmonogram szkoleń na najbliższy czas, wśród których znalazły się:

Szkolenia płatne (m.in.: kurs w zakresie obsługi kombajnów zbożowych, integrowana produkcja roślin, doradztwo dotyczące ochrony roślin; stosowanie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym)

Szkolenia online (m.in.: płatności bezpośrednie – ekoschematy, BHP; Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna; PROW i PS WPR; Normy i wymogi warunkowości; Zasady ekologicznej produkcji roślinnej i zwierzęcej)

Ponadto poinformował, o obowiązkowym szkoleniu dla rolników realizujących Ekoschemat: Dobrostan zwierząt – każdy rolnik, który będzie deklarował powyższą płatność od 2024 roku musi odbyć obowiązkowe szkolenie z zakresu ograniczenia stosowania antybiotyków. Wymóg ten wynika z wytycznych Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Szkolenie takie należy odbyć do końca 2024 roku, a następnie dostarczyć w formie elektronicznej do ARiMR przez platformę PUE zaświadczenie o ukończeniu szkolenia. W przeciwnym razie nastąpi odmowa płatności w ramach deklarowanego Ekoschematu „Dobrostan Zwierząt”. Przekazał informację o tym, że z najbliższych spotkań ZODR organizuje 11–12.05.br. – Wiosenna wystawa Ogrodniczo-Pszczelarska oraz 13–15.09.br. – Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA.

Na zakończenie posiedzenia głos zabrał Prezes ZIR, który przedstawił przebieg spotkania w Jasionce, gdzie podjęto liczne rozmowy ze stroną rządową poszukując kompromisowych rozwiązań.

Piotr Hermanowicz, Kierownik Oddziału Terenowego w Wałczu WIORiN pani Jowita Krasowska, pan Mariusz Lesiak oraz pan Marek Gil z KOWR OT Koszalin, Kierownik BP ARiMR w Mirosławcu pani Katarzyna Kmiecik, Wójt Gminy Wałcz pan Jan Matuszewski, przedstawiciele Firmy Bednar Wałcz oraz rolnicy.

Na początku spotkania Przewodniczący pan Mirosław Ignaszak przywitał wszystkich przybyłych gości, odczytał

porządek obrad, po czym zdał sprawozdanie z działań Zarządu ZIR. Następnie głos zabrali przedstawiciele instytucji rolniczych. Kierownik ARiMR w Mirosławcu omówiła wielkość wypłat związanych z pomocą suszowa dla rolników oraz dopłat bezpośrednich. Przedstawiciel KOWR Koszalin sekcja zamiejscowa w Wałczu przybliżył sprawę bieżących przetargów, wyłączeń gruntów na terenie powiatu wałeckiego. Kierownik PZDR w Wałczu zapoznał rolników z harmonogramem spotkań oraz zaprosił na szkolenia organizowane przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Następnie Kierownik WIO-RiN w Wałczu zabrała głos i omówiła sprawy bieżące z zakresu stosowania ŚOR.

W dniu 25 kwietnia 2024 r. w sali Konferencyjnej Urzędu Stanu Cywilnego w Myśliborzu odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR w Myśliborzu. Gośćmi oprócz członków rady byli przedstawiciele: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Banku BGS oraz Wiceprezes ZIR wraz z Dyrektorem biura ZIR.

Zaproponowano następujący porządek posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia,
2. Planowane rozdysponowanie gruntów na terenie powiatu Myśliborskiego, omówienie bieżących przetargów na dzierżawę, wysokość czynszów dzierżawnych oraz sposób ich naliczania – KOWR,
3. Realizacja dopłat bezpośrednich za 2023 rok, omówienie zmian w płatnościach oraz
4. Zielonym Ładzie na rok 2024r. – ARiMR,
5. Aktualne działania – PZDR Myślibórz,
6. Kredyty dla rolników – GBS Bank Spółdzielczy,
7. Działania Zarządu ZIR związane z aktualną sytuacją w rolnictwie – Mirosław Ignaszak – Wiceprezes Zarządu ZIR.
8. Dyskusja, sprawy różne.
9. Zakończenie.

Posiedzenie od powitania członków rady i zgromadzonych gości rozpoczęła przewodnicząca Pani Krystyna Balcerzak.

Następnie Przewodnicząca oddała głos Pani Dyrektor Justynie Jakubowicz-Dziduch i Panu Jarosławowi Staszakowi z Oddziału Terenowego KOWR

Kolejnym punktem spotkania była dyskusja z udziałem Posła pana Pawła Suskiego. Rolnicy przedstawili mu problemy, które od dłuższego czasu nurtują środowisko rolnicze tj. zielo-

ny ład, import produktów rolniczych z Ukrainy. Omówiono również problemy z bytowaniem na polach pąctwa prawnie chronionego (żurawie, gęsi, łabędzie).

W Szczecinie, którzy przekazali informacje na temat dzierżawy i sprzedaży gruntów będących w zasobie KOWR OT w Szczecinie na terenie powiatu myśliborskiego. Przedstawili harmonogram planowanych przetargów i rozdysponowania gruntów rolnych znajdujących się na terenie powiatu z wyszczególnieniem gminy. W tej części posiedzenia dyskutowano także o metodzie wyliczania czynszów dzierżawnych oraz możliwościach uzyskania ulg z tego tytułu.

W kolejnej części spotkania głos zabrali przedstawiciele ARiMR, którzy poinformowali obecnych o wypłacie płatności dokonywanych przez Agencję, które zostały już w dużej części wypłacone. W kolejnej części tego

tematu rozmawiano o ugorowaniu gruntów w ramach praktyki utrzymywania obszarów, na których nie jest prowadzona produkcja rolna i zmian jakie są w tym zakresie wprowadzane. Na dzień dzisiejszy praktyka ta jest nieobowiązkowa i może być zamieniona na odpowiedni ekoschemat. Uzupełnieniem tego tematu była wypowiedź przedstawicielki ODR, która uzupełniała wiadomości przedstawione przez Agencję o informacje w zakresie relacji rolnik – doradca.

Kolejny temat przedstawiła p. Elżbieta Stalmach – GBS Bank, która przedstawiła ofertę banku, omawia-

jąc szczegółowo wszystkie dostępne dla rolników propozycje kredytowe.

Na koniec spotkania głos zabrał Wiceprezes ZIR – p. Mirosław Ignaszak. Przekazał informację dotyczące ostatniego spotkania wszystkich Zarządów Izb Rolniczych z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Otrębusach. Odnosił się także do problematyki powtarzającego się zjawiska suszy zwracając szczególną uwagę, że aplikacja suszowa jest w dalszym ciągu negatywnie oceniana przez rolników, co jest również następstwem działań IUNG w Puławach.

W toku dyskusji poruszono także temat trudnej sytuacji w jakiej znaleźli się polscy producenci rolni i trwających protestów.

Dnia 17.04.2024 r. w Świątlicy Wiejskiej w Kłębowcu odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR powiatu wałeckiego.

Tematyka posiedzenia:

1. Rozpoczęcie posiedzenia oraz powitanie gości.
2. Sprawozdanie Przewodniczącego Rady Powiatowej z działań Zarządu ZIR.
3. ARiMR – wsparcie suszowe, płatności obszarowe za 2023 rok.

4. PZDR Wałcz – płatności i szkolenia w roku 2024.
5. PIORiN i KOWR – sprawy bieżące.
6. Dyskusja z udziałem posła na Sejm RP Panem Pawłem Suskim.
7. Sprawy różne, wolne wnioski.
8. Zakończenie.

W posiedzeniu udział wzięli członkowie Rady, Poseł na Sejm pan Paweł Suski, przedstawiciele instytucji – Kierownik TZD ODR Barzkowice w Wałczu pan

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Wystąpienie Zarządu KRIR o przedłużeniu naboru wniosków

W związku z trwającym naborem wniosków o płatności bezpośrednie i równocześnie zachodzącymi zmianami w systemie dopłat bezpośrednich Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych ponownie wystąpił 5 kwietnia 2024 r. do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wydłużenie podstawowego terminu składania wniosków do 30 czerwca 2024 r.

Wszelkie zmiany muszą być poprzedzone zmianami legislacyjnymi. Konieczne jest zapewnienie czasu na przekazanie informacji o zmianach rolnikom.

Dlatego też zasadnym jest wydłużenie terminu składania wniosków o płatności bezpośrednie i ogłoszenie tego terminu z wyprzedzeniem, tak by zarówno rolnicy, jak i doradcy mogli racjonalnie rozplanować pracę.

Ekoschemat Dobrostan zwierząt opóźnia wypłatę dopłat bezpośrednich

Zarząd KRIR, pismem z dnia 10 kwietnia 2024 r., zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Czesława Siekierskiego w sprawie podjęcia działań w celu przyspieszenia wypłat płatności bezpośrednich oraz rozdzielania płatności za ekoschemat Dobrostan

zwierząt od pozostałych płatności bezpośrednich.

Ww. ekoschemat realizowany w ramach płatności bezpośrednich wydłuża okres rozpatrywania wniosku przez ARiMR poprzez stopień jego skomplikowania. Niska zaliczka i brak płatno-

ści bezpośrednich powodują zatory płatnicze, co komplikuje sytuację gospodarstw utrzymujących zwierzęta. Dlatego, uważamy, że ARiMR powinna wydawać dwie odrębne decyzje, tzn. o płatnościach bezpośrednich i o płatności dobrostanowej.

Rząd Polski utrzymuje status quo ochrony wilka

Odpowiedzi na działania KRIR w sprawie zmiany statusu ochronnego wilka, Ministerstwo Klimatu i Środowisko, pismem z dnia 12 kwietnia 2024 r., przekazało następujące stanowisko:

Wilk został wymieniony w załączniku II Konwencji z dnia 19 września 1979 r. o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (tzw. Konwencji Berneńskiej), jako gatunek zwierzęcia ściśle chronionego. Polska podczas ratyfikacji Konwencji Berneńskiej zgłosiła w trybie art. 22 tej Konwencji zastrzeżenie co do przed-

miotowego gatunku, zgodnie z którym może on zostać objęty w Polsce statusem ochrony innym niż przewidziany w konwencji. Zatem w świetle Konwencji wilk może zostać objęty w Polsce ochroną gatunkową częściową.

Pomimo tego, w celu zapewnienia właściwego stanu ochrony wilka Polska, na podstawie przepisów krajowych, stosuje ochronę ściśle tego gatunku i wydaje indywidualne derogacje od zakazów, które są zgodne z zapisami Konwencji Berneńskiej. System zezwoleń, połączony z możliwością uzyskania

odszkodowania za szkody wyrządzone przez wilki oraz dopłat do środków prewencyjnych, pozwala na elastyczne zarządzanie populacją wilka w Polsce. Polska posiadając dobrze funkcjonujący system zarządzania i ochrony nie jest zainteresowana zmianą statusu ochronnego wilka w Konwencji Berneńskiej i wstrzyma się od głosu podczas debaty w Radzie na ten temat. Uprzejmie informuję, że kraje przedstawiły już swoje stanowiska na ten temat podczas spotkania WPIEI-Biodiversity, które odbyło się 4 kwietnia 2024 r.

MRiRW w sprawie odszkodowań dla producentów drobiu w związku z wystąpieniem grypy ptaków

W odpowiedzi na pismo KRIR w sprawie odszkodowań dla producentów drobiu z tytułu nałożenia strefy zapowietrzonych i zagrożonej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pismem z dnia 10 kwietnia 2024 r., przedstawiło

następujące stanowisko:

W odniesieniu do zwalczania wirusa zjadliwej grypy ptaków (HPAI), w polskim porządku prawnym przewiduje się odszkodowania ze środków budżetu państwa w przypadkach

określonych w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2023 r. poz. 1075). Zgodnie z art. 49 ww. ustawy za zwierzęta gospodarskie określonych gatun-

ków (w tym drób), zabite lub poddane ubojowi z nakazu powiatowego lekarza weterynarii, posiadaczowi zwierząt przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa w wysokości wartości rynkowej zwierzęcia.

Wartość rynkową zwierzęcia określa się na podstawie średniej z trzech kwot oszacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz dwóch rzeczoznawców wyznaczonych przez tego lekarza z prowadzonej przez niego listy rzeczoznawców. Szczegóły dotyczące powoływania i odwoływania rzeczoznawców oraz sposobu szacowania określono w przepisach rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie rzeczoznawców wyznaczonych przez powiatowego lekarza weterynarii do przeprowadzania szacowania (Dz.U. poz. 1161).

Dodatkowo, odszkodowanie ze środków budżetu państwa przysługuje również między innymi za zniszczone z nakazu organu Inspekcji Weterynaryjnej przy zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania, produkty pochodzenia zwierzęcego, pasze, czy sprzęt, które nie mogą być poddane odkażaniu. W takim przypadku odszkodowanie przysługuje również w wysokości ich wartości rynkowej, określonej na podstawie średniej z trzech kwot oszacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz dwóch rzeczoznawców wyznaczonych przez tego

lekarza z prowadzonej przez niego listy rzeczoznawców.

Decyzję w przedmiocie przyznania odszkodowania podejmuje powiatowy lekarz weterynarii, który przed jej wydaniem obowiązany jest do ustalenia, czy istnieją przesłanki do odmowy jego wypłaty, o których mowa w art. 49 ust. 7 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Prawodawstwo weterynaryjne przyjmuje jako zasadę przyznawanie odszkodowań w gospodarstwach stanowiących ognisko danej choroby oraz gospodarstwach kontaktowych, w przypadkach, gdy ubój lub zabicie przebywających tam zwierząt wynika z nakazu organu Inspekcji Weterynaryjnej. Nie przewiduje natomiast tego rodzaju rekompensaty dla gospodarstw nieobjętych takim nakazem, a zlokalizowanych w obszarach: zapowietrzonym i zagrożonym, ustanawianych w związku z wystąpieniem ogniska choroby, jako pomocy o charakterze ekonomicznym. Kwestie natury ekonomicznej, związanej z rentownością gospodarstw utrzymujących zwierzęta, pozostają poza zakresem regulacji bezpośrednio związanych z ochroną zdrowia zwierząt.

Natomiast prawodawstwo unijne przewiduje na podstawie art. 220 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72,

(EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.), że Komisja Europejska może przyjmować akty wykonawcze przyjmujące nadzwyczajne środki wsparcia rynku dotkniętego ograniczeniami dla handlu wewnątrz Unii i z państwami trzecimi, które to ograniczenia mogą wynikać ze stosowania środków zwalczania rozprzestrzeniania się chorób zwierząt. W ramach nadzwyczajnych środków wsparcia możliwa jest również pomoc w przypadku poważnych zakłóceń na rynku bezpośrednio związanych z utratą zaufania konsumentów spowodowaną zagrożeniami dla zdrowia ludzi, zdrowia zwierząt lub zdrowia roślin oraz ryzykiem chorób – art. 220 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013.

Nadzwyczajne środki wsparcia rynku podejmowane są na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego. W następstwie złożenia wniosku przez zainteresowane państwo członkowskie, Komisja przedkłada projekt stosownego rozporządzenia wykonawczego.

W chwili obecnej trwają prace nad kolejnym wnioskiem do Komisji Europejskiej w związku z wystąpieniem grypy ptaków w latach 2021–2023 r. na terenie Polski. Prace obejmują zespół działań, które na podstawie doświadczeń zebranych podczas prac nad poprzednim wnioskiem, umożliwią sprawne opracowanie kolejnego wniosku i realizację nowego mechanizmu wsparcia.

Rekompensaty do zbóż – jest projekt rozporządzenia

W związku z zamieszczeniem w RCL 22 kwietnia 2024 r. projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, który bez konsultacji społecznych od razu został skierowany na Stały Komitet Rady Ministrów, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych przekazał do MRiRW uwagi dotyczące rekompensat dla producentów zbóż.

W projekcie rozporządzenia zapisano, że pomoc będzie wypłacana wyłącznie do zboża sprzedanego w okresie od 1 stycznia do 31 maja 2024 r. Samorząd rolniczy nie może zaakceptować tego

zapisu ponieważ pozbawia pomocy rolników, którzy sprzedali zboże po żniwach. Wnosimy o uwzględnienie sprzedaży od sierpnia 2023 r. Różnica w cenach zboża pomiędzy okresem po żniwach a obecnie jest niewielka.

Rekompensatą powinny zostać objęte również sprzedane plony rzepaku i gryki, ponieważ te uprawy również ze względu na sytuację rynkową zmniejszają w wyniku działań wojennych osiągały zaniżoną cenę. W rekompensatach należy uwzględnić również dopłaty do sztuki dużej zwierząt.

W związku z powyższym Zarząd KRIR zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pana Czesława Siekierskiego o uwzględnienie opinii samorządu rolniczego i skierowanie autopoprawki w tym zakresie do RCL.

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Wsparcie do prezimowanych rodzin pszczelich – 50 zł do jednego pnia, trwa nabór

Do 31 maja 2024 r. można składać wnioski, w ramach pomocy de minimis w rolnictwie, o dofinansowanie do prezimowanych rodzin pszczelich. Stawka płatności wynosi 50 zł, a budżet – 80 mln zł.

Środki finansowe z budżetu państwa, podobnie jak w latach ubiegłych, są przeznaczone dla pszczelarzy, którzy prowadzą działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczoł,

są wpisani do rejestru prowadzonego przez Powiatowego Lekarza Weterynarii i mają nadany przez ARiMR numer w ewidencji producentów.

O dofinansowanie, które – tak jak w poprzednim roku – wynosi 50 zł do każdej prezimowanej rodziny pszczelich, można się ubiegać do 31 maja 2024 r.

Nabór prowadzą biura powiatowe ARiMR. Dotychczas zarejestrowały one

1900 wniosków. Dokumenty można składać osobiście lub przez pełnomocnika, wysłać poleconą przesyłką rejestrowaną nadaną w placówce Poczty Polskiej lub za pośrednictwem platformy ePUAP.

To działanie pomocowe Agencja realizuje już po raz czwarty. W 2021 roku pszczelarze otrzymali z tytułu blisko 20 mln zł, w 2022 ponad 23 mln zł, a w 2023 niemal 77 mln zł.

Modernizacja gospodarstw rolnych (obszar D) – planowane jest zwiększenie limitu środków

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowało zmianę Planu finansowego PROW 2014–2020, w wyniku której nastąpi zwiększenie budżetu w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” typ operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” w obszarze związanym z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu (obszar D) na potrzeby naboru przeprowadzonego w okresie od 5 czerwca do 19 lipca 2023 roku.

W dniu 18 marca 2024 roku Komitet Monitorujący PROW 2014–2020 uchwałą Nr 238 pozytywnie zaopiniował zmiany Planu finansowego, obejmujące przesunięcia środków pomiędzy instrumentami wsparcia PROW 2014–2020, na skutek których nastąpiłoby zwiększenie alokacji dla „Modernizacji gospodarstw rolnych” o ponad 135 mln euro. Zmiana czeka jeszcze na przyjęcie przez Radę Ministrów a później zatwierdzenie przez Komisję Europejską.

Przesunięcie części tej kwoty, tj. 20 mln euro, nie wymaga zgody KE. Środki te dostępne będą po podpisaniu przez MRiRW i opublikowaniu w Dz.U. nowelizacji rozporządzenia w sprawie

wysokości limitów środków dostępnych w poszczególnych województwach lub latach w ramach określonych działań lub poddziałań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, które ponadto zakłada, że pozostałe wnioski będą mogły być rozpatrzone w późniejszym terminie – gdy pojawią się kolejne środki. Projekt nowelizacji rozporządzenia MRiRW w tej sprawie trafił właśnie do konsultacji i uzgodnień.

Z kolei pozostała kwota ok. 115 mln euro zwiększy budżet obszaru D pod warunkiem zgody Komisji Europejskiej na zmiany PROW 2014–2020 pozytywnie zaopiniowane przez Komitet Monitorujący.

Zmiany w aplikacji eWniosekPlus w zakresie normy GAEC7 na rok 2024 oraz płatność dla małych gospodarstw

Komunikat Departamentu Płatności Bezpośrednich ARiMR:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje, iż w związku z planowanymi zmianami przepisów od 2024 roku, w zakresie warunków spełnienia normy GAEC7, obecnie trwają prace nad dostosowaniem aplikacji eWniosekPlus do nowych zasad obsługi wniosku.

Mając na uwadze brzmienie projektowanych przepisów w kampanii 2024

roku, rolnik będzie mógł spełnić wymogi dla normy GAEC7 albo spełniając warunek zmianowania albo warunek dywersyfikacji.

W przypadku, gdy rolnik zamierza spełnić normę GAEC7 poprzez zmianowanie upraw, należy mieć na uwadze, iż na 40% gruntów ornych w gospodarstwie taka sama uprawa

nie może być utrzymywana rok do roku na tej samej powierzchni. Zasady w zakresie tego warunku nie uległy zmianie.

Natomiast w przypadku spełnienia wymogu normy GAEC7 poprzez dywersyfikację upraw następuje zmiana w zależności od powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie:

- od 10 do 30 ha gruntów ornych, rolnikowi wystarczy posiadać 2 uprawy,

z tym największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75%,

- powyżej 30 ha gruntów ornych, rolnikowi wystarczy posiadać 3 uprawy, z tym największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75%, a dwie uprawy główne nie więcej niż 95%.

W świetle powyższego na dalszym etapie obsługi wniosków, przy weryfikacji spełnienia normy GAEC7, ARiMR będzie uwzględniała wskazane powyżej zasady.

Jednocześnie podkreślić należy, iż obecnie dla wniosków dotychczas wysłanych lub wysyłanych z błędem dotyczącym niespełnienia normy GAEC7, zasadność występowania błędu, rolnik może zweryfikować dokonując sprawdzenia spełnienia tylko warunku zmia-

nowania, który nie uległ zmianie (informacja w dedykowanym panelu Normy GAEC7 w zakładce: WNIOSEK i PODSUMOWANIE) albo jeżeli wybierze spełnienie normy przez dywersyfikację poprzez poza systemowe obliczenia w oparciu o przedstawione powyżej reguły.

Po wprowadzeniu zmian systemowych, w zakresie sprawdzenia spełnienia normy GAEC7, aplikacja eWniosekPlus będzie na bieżąco prezentować w dedykowanym panelu Normy GAEC7 (w zakładce: WNIOSEK i PODSUMOWANIE) spełnienie normy osobno: w zakresie zmianowania oraz osobno w zakresie dywersyfikacji upraw. Po spełnieniu jednego z warunków dla normy GAEC7 rolnik będzie mógł wysłać wniosek.

Dodatkowo ARiMR informuje, że obecnie trwają również prace dostosowawcze w zakresie możliwości wnioskowania o przyznanie płatności dla małych gospodarstw. Możliwość ubiegania się o przedmiotową płatność po wprowadzeniu modyfikacji, możliwa będzie poprzez dodanie do wniosku lub zmiany do wniosku załącznika: Wniosek o przyznanie płatności do małych gospodarstw, którego wzór będzie udostępniony na stronie internetowej ARiMR.

Z uwagi na powyższe zmiany, przewiduje się również wydłużenie terminu składania wniosków.

O dalszych zmianach ARiMR będzie informować Państwa niezwłocznie po ich wdrożeniu do aplikacji eWniosekPlus.

Źródło: www.gov.pl

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Turnusy rehabilitacyjne dla dzieci rolników w 2024 roku

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w okresie wakacji letnich zorganizuje bezpłatne turnusy rehabilitacyjne dla dzieci rolników ubezpieczonych w KRUS, z których mogą skorzystać dzieci urodzone pomiędzy 2009–2017 r. Jednym z warunków do spełnienia jest obowiązkowe ubezpieczenie przynajmniej jednego z rodziców (opiekuna prawnego) w KRUS, a także na rehabilitację może zostać skierowane dziecko, o którym mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2023 poz. 208 i 337).

Podstawą skierowania dziecka jest wniosek o rehabilitację leczniczą/turnus regeneracyjny stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie warunków rehabilitacji leczniczej i turnusów regeneracyjnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2757). Do wniosku obowiązkowo powinien zostać dołączony:

- formularz z dodatkową informacją o stanie zdrowia dziecka
- formularz dotyczący informacji podawanych w przypadku pozyskiwa-

nia danych osobowych od osoby, której danej dotyczy

- oświadczenia rodzica/opiekuna dotyczącego zgody na udzielenie wszelkiej pomocy przedmedycznej i medycznej w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w trakcie podróży na turnus rehabilitacyjny do CRR KRUS oraz w drodze powrotnej. UWAGA! Druki dostępne są w Oddziałach Regionalnych i Placówkach Terenowych KRUS oraz w materiałach zamieszczonych poniżej.

Wypełniony wniosek o rehabilitację leczniczą/turnus regeneracyjny

wraz z ww. formularzami należy złożyć w placówce KRUS właściwej ze względu ma miejsce zamieszkania rolnika w terminie określonym przez jednostkę.

Skierowanie dziecka na turnus rehabilitacyjny następuje po pozytywnej kwalifikacji wniosku dokonanej przez regionalnego inspektora orzecznictwa lekarskiego oddziału lub placówki terenowej KRUS. Pierwszeństwo w skierowaniu na turnusy rehabilitacyjne mają dzieci, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności z zastrzeżeniem, że są zdolne do samoobsługi.

Centra Rehabilitacji Rolników KRUS zapewniają dzieciom całodzienne wyżywienie, całodobową opiekę medyczną oraz indywidualny program rehabilitacyjny. Opiekę nad dziećmi sprawuje wykwalifikowana kadra pedagogiczna.

Turnusy rehabilitacyjne trwają 21 dni. Szczegółowe informacje na ten temat, w tym wyjaśnienia dotyczące sposobu wypełniania wniosku o skierowanie dziecka na turnus rehabilitacyjny można uzyskać w jednostkach organizacyjnych KRUS. Dane teledoresowe oddziałów dostępne są na stronie internetowej Kasy.

W 2024 roku Kasa zorganizuje:

▶ turnusy rehabilitacyjne dla dzieci z wadami postawy i chorobami układu ruchu w:

- Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Horyńcu-Zdroju, dwa turnusy w terminach:
– 23.06–13.07.2024 r.
– 14.07–03.08.2024 r.
- Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Jedlcu, dwa turnusy w terminach:
– 08.07–28.07.2024 r.,
– 29.07–18.08.2024 r.

▶ turnusy rehabilitacyjne dla dzieci z chorobami układu oddechowego w:

- w Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Szklarskiej Porębie, jeden turnus w terminie:
– 02.07–22.07.2024 r.,
- Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Iwoniczu-Zdroju, dwa turnusy w terminach:
– 10.07–30.07.2024 r.,
– 31.07 – 20.08.2024 r.,
- Centrum Rehabilitacji Rolników w Świnoujściu, jeden turnus w terminie:
– 11.08–31.08.2024 r.

Źródło: www.gov.pl

KONKURS W FORMIE KRZYŻÓWKI "BHP W ROLNICTWIE"

POZIOMO:

- dwie równoległe podłużnice połączone poprzecznymi szczeblami, służące do wchodzenia i schodzenia
- przenośny przyrząd do gaszenia pożaru
- nieszczęśliwe wydarzenie, które może skutkować uszczerbkiem na zdrowiu
- osoba poniżej 16 roku życia, której nie można powierzać niebezpiecznych czynności w gosp. rolnym
- instytucja państwowa odpowiedzialna za ubezpieczenie społeczne rolników
- potocznie o ciągniku rolniczym
- zwalczanie za pomocą środków chemicznych, fizycznych lub biologicznych wszelkich szkodliwych gryzoni, np. szczurów
- stan niezagrożenia, najważniejszy element podczas pracy w gospodarstwie rolnym
- dekoracyjna roślina z rodziny bobowatych
- chroni drogi oddechowe np. przed szkodliwymi środkami ochrony roślin
- pojazd bez własnego napędu służący do transportu np. płodów rolnych
- element przekazujący napęd z pojazdu do poruszanej maszyny
- wieloczynnościowa maszyna rolnicza do zbioru roślin uprawowych
- szereg działań leczniczych, mających na celu przywrócenie całkowitej lub przynajmniej częściowej sprawności fizycznej lub psychicznej

PIONOWO:

- jedna z miejscowości, w której znajduje się Centrum Rehabilitacji Rolników
- rozdzielający do piły tarczowej
- substancja zawierająca składniki odżywcze, niezbędne do rozwoju roślin
- posiadłość wiejska obejmująca grunty i zabudowania
- substancje lub ich mieszaniny oraz żywe organizmy, przeznaczone do ochrony roślin uprawnych przed np. organizmami szkodliwymi
- może do niego dojść poruszając się po śliskiej nawierzchni
- osoba zajmująca się zawodowo np. uprawą pola czy hodowlą bydła
- termin zgłaszania zdarzenia wypadkowego do KRUS
- potocznie piła tarczowa
- szybkie działanie, które może skutkować wypadkiem
- może być z protektorowaną podeszwą

Dane uczestnika konkursu:

IMIĘ I NAZWISKO .....

ADRES .....

TELEFON .....

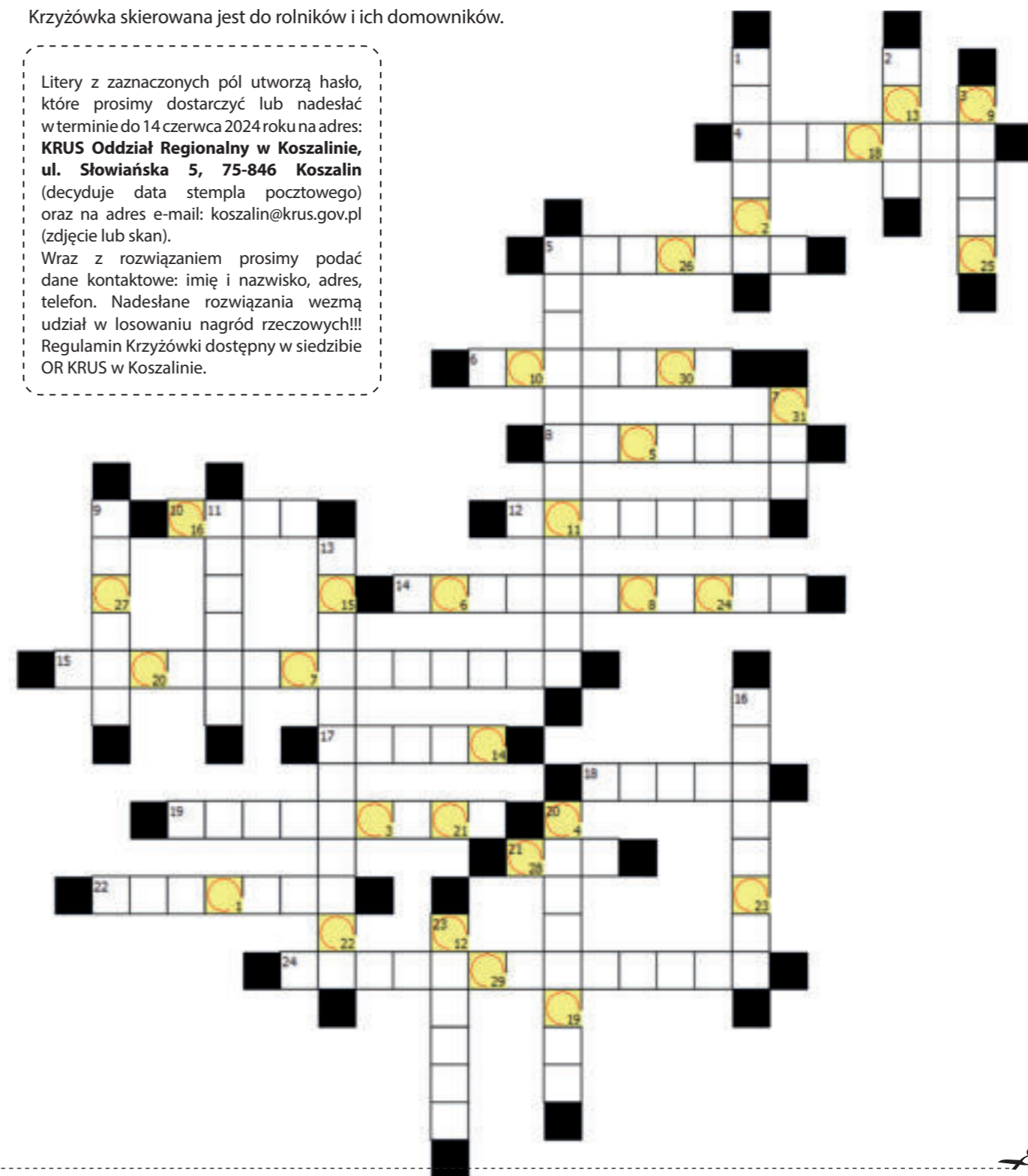
Wyrażam zgodę, aby moje dane osobowe były przechowywane i przetwarzane przez KRUS w związku z przeprowadzaniem na łamach kwietniowego magazynu „Echo Zachodniopomorskiej Wsi” konkursem w formie krzyżówki „BHP w rolnictwie” w KRUS Oddział Regionalny w Koszalinie. Ww. konkursie wzięłam/wziąłem udział. Zgodnie z art. 6, ust. 1, lit. c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.

PODPIS .....

Krzyżówka skierowana jest do rolników i ich domowników.

Litery z zaznaczonych pól utworzą hasło, które prosimy dostarczyć lub nadesłać w terminie do 14 czerwca 2024 roku na adres: **KRUS Oddział Regionalny w Koszalinie, ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin** (decyduje data stempla pocztowego) oraz na adres e-mail: koszalin@krus.gov.pl (zdjęcie lub skan).

Wraz z rozwiązaniem prosimy podać dane kontaktowe: imię i nazwisko, adres, telefon. Nadesłane rozwiązania wezmą udział w losowaniu nagród rzeczowych!!! Regulamin Krzyżówki dostępny w siedzibie OR KRUS w Koszalinie.

HASŁO:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

11	12	13	14	15	16
----	----	----	----	----	----

,

18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

28	29	30	31
----	----	----	----

UBEZPIECZAJMY SIĘ U SIEBIE

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” kontynuuje wielowiekową tradycję wzajemności ubezpieczeniowej. Naszym głównym celem jest zapewnienie ochrony ubezpieczeniowej dostosowanej do potrzeb i oczekiwań naszych Członków.

UBEZPIECZENIA OBOWIĄZKOWE

- budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego
- odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego
- upraw od zdarzeń losowych – w tym z dopłatą do składki z budżetu państwa

UBEZPIECZENIA DOBROWOLNE

- mienia w gospodarstwach rolnych
- sprzętu rolniczego – Agrocasco
- zwierząt od zdarzeń losowych
- zwierząt od padnięcia i uboju z konieczności
- drobiu w chowie fermowym
- następstw nieszczęśliwych wypadków – NNW
- odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym
- ochrony prawnej
- świadczenia usług agrotechnicznych i agroturystycznych
- przedsiębiorstw rolnych – Bezpieczny Agrobiznes

UBEZPIECZENIA KOMUNIKACYJNE

- obowiązkowe ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych
- Autocasco
- NNW kierowcy i pasażerów
- Assistance
- Autoszyby
- Zielona Karta

www.tuw.pl